

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 30 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilttárra vonatkozó minden kölcsöntények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábon petiteor 5 kr. — Nagyobb és többzetűri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bályeg minden beiktatásnál 30 kr.

Fylittér garmond sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1886-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 30 kr.
Egy hónapra 50 kr.

Az előfizetési pénzek a egyedül kiadóhoz címzve, — legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s laptulajdonos.

Horváth Danó,
fel. szerk.

B.-Gyarmat, decz. 3-án.

A történelem nem tud felmutatni kort, századot, mely több áldozatot hozott volna a köznevelődés ügyének, mint jelen századunk.

A szüle gyermekét, a testvér testvérét, a barát barátját, ismerős ismerősét folytonosan tanulásra, önművelődésre ösztönzi. Századunkról joggal el lehet mondani, hogy ez a köznevelődés százada.

A szegény szüle nem kimél áldozatot, keszményét s vagyonát is feláldozza, csak hogy gyermekét a tudományos pályán neveltesse. A nagy közönség filléreivel, az állam millióival, százazezreivel járul a népművelődéshez.

És minő eredménnyel?!

A szüle, ki minden vagyonát, testének minden erejét gyermeke javáért, kiműveléseért áldozza, visszakapja o annak csak ezredrészesek kamatját is! Az állam nagygyá, hatalmassá lesz o a hozott áldozatok árán? Fiai, leányai jobbak, erkölcsösebbek-e, mint a megelőző századokban, a mikor még nem volt ennyire kiművelve, kitanulva a világ?!

Egy nagy váddal állunk szembe, mely

hangosan kiáltja fülünkbe: „a műveltség megrontja az erkölcsöket.“

Nézzünk csak szőjjel és lássunk, nem igaz-e ez a kereső vád? A régi vallásos és erkölcsi érzület nem-e a legrikább vendég már ma különösen a műveltségnek látszó körökben? Sok bűn mai napság bűnnek sem tartatik már. Az a vallásos érzület, mely hajdan csodákat művelt, Istenért egyházért szívesen áldozott, él-e még ma is oly mértékben, mint századokkal ezelőtt?

A szüle annak örül ma, ha beszélni kezdő gyermek'e nem imádkozni hanem káromkodni tanul meg legelőször, ha már piczi korában ismerni tanulja a mai társadalom elterjedt kedves szokásait.

És valjon nem itt rejlik-e a baj?! Nem o a családból indul ki a mai vallásos és erkölcsi érzület hanyatlása? Az a vád, mely fennebb elhangzott?!

Szemere úgy tekinti a szülőket, „mint magvetőket, a gyermek lelkét pedig bevetendő termékeny földnek nézi. A mely szülők csak szőlják a jót, de nem cselekszik, azoknak szavai olyanok, mint azon magvak, melyek hiába szóratnak el, nem kelnek ki soha; nemes, jó és szép cselekedetek fogatosak a gyermek elméjében. Ez utóbbi eset után él az anya is újra gyermekében.“

De hát a műveltség fenhéjazóvá s elbizakodottá teszi, s anni igénnyel tölti el a mai világ emberét, hogy amaz örökké változhatlan erkölcsi törvények és azoknál kötelező erejűkről megfeledkezik és a vallás által kezükbe helyezett vezérfonalat elejtve egyedül csak állati életének él. — Egyesek, családok, megfeledkezve rendeltetésük nagy czéljáról élnak a jelennek, a jövőre nem is gondolva. — Val-

lással, Istennel, templommal mai napság a műveltség látszó s hozzá még jobb módú emberiség ugyazólva nem gondol. Gyermekét is így szereti. — Csupán csak az iskola az és a hat éves kor, mikor Istenét tanulja imádni a jövő embere. A családban o ilyen soha sem hallott; a tanító bácsinak ugyancsak izzadni kell, míg a más dologban túlerott gyermeket Istennel és a vallással megismerteti.

Hiába ott minden jó iskola, bölcs nevelő, a hol a gyermeknél elhanyagoltatott a legelső, a családi nevelés. Hasztalan ott minden fáradsága a legazorgalmasabb s tapintatosabb tanítónak is, a hol az elművelődött kor — a családban — a jóra és rosszra egyaránt fogékony gyermeki kebelnek tulságosan ferde nevelést adott. — „Egy jó anya felér száz tanítóval is. — O a családban minden szív irányítóje, minden szem sarkcsillaga.“

A legelső nevelő tehát az édes anya legyen, az iskola pedig a család.

Vallás-erkölcsi műveltséget, nevelést először, és csak később polgárerkölcsi műveltséget. Az Istenhez, a vallás forrásához vezetni mindenk előtt az emberiséget, és csak miután ezektől át van hatva, lehet megismertetni vele az ember értelmi természetében gyökerező rend és törvényesség eszméjét. A lelket üdvözíteni először és csak azután mutatni fel az embernek emberhez való viszonyát.

A hol a családi nevelés jó, tiszta ott az erkölcsiség is. A hol a szüle istenfélő és vallásos, nemes erkölcsű, tiszta és nemes lelkületű lesz ott a gyermek is, melyet nagygyá, boldoggá s szerencsésé nevel a vallás-erkölcsi nevelést felkaroló iskola.

Az erkölcsnevelő egyesületek csak akkor felelnek meg hivatásuknak, ha működésüket

TÁRCZA.

Az apáca.*)

Ó német ballada 1773-ik évből (fordítás.)

Itáliában egy vitéz
Kedvelt egy szép leányt
Ki zár, rostély daczára is
Apáczának beállt,
Beszélt szerelmi búról is
Az ifjú s esküvők
A klastromból kimenté őt
S' csupán csak érte ég.

Igy folytatá! Im itt a szűz,
S karján ülő fia,
Ezrekre esküszöm neked
Üdvöm Amália.
Sivem teérte ver csupán
S míg ajkam szólni bír,
Tied leszek itt esküszöm
Takarjon bár a sir.

Mit nem bíz egy szegény leány
Zárdában öle már,
Feledve lett előtte mind,
Feledve menny — halál.
S a tiszta, szűz életű,
Aniételi ara,
Martalék gyanánt a gaz
Csálónak így jutta.

Később mint mind a férfiak
Már lányhoz csapva át,
Szegény boldogtalan leányt
Gyászának adta át.
Feledve már a vonzalom
A szépség is talán,
Ő ujonnan siet, szalad
Újabb szákmány után.

*) A fordító ezen sikerült fordítást hozsánk és a „Fővárosi Lapokba“ küldte be. A „P. L.“ a költeményt a mult hét szerdai számában közölte.

Fénylő díszes teremben ám
Sok, szép, vig nő hűsült,
Egynek úgy, mint másnak így
Middn bort öntözött.
Dicsőke elbeszélte ő,
Miként volt ő tövis
Miként kapott szemet, szívet,
S apáca csókot is. — — —

A megcsalt bús apáca már
Olyan volt, mint a holt
De gondja ébren — alva is
Csak vér, s gyilkosra volt,
Több orgyilkost fogad tehát
„Parancsom im vegyék,
X gas csábított el — ma még
A föld alá tegyék.“

A gyilkosok döfésitől
Csak egy végsőt kiált.
Igy nyerte ő, a gaz csaló
A méltó rút halált,
Hogy túlvilági raj van ott
A népek azt hívék,
Véres szurkált testét legott
Egy sirboltba tevék.

De az apáca este már
Indult a éjféli felé,
Koporsóból kizárva őt
A földre fektet.
Kitépte még vérsz szívet
A porba elveté,
S' taposta, szét darabra azt
Nyugalomát így lelő.

Mondják a lelke mostan is
A kápolnában él,
Gyakran kaka szőlésig
Rém dolgokat beszél.
Éjfélt az óra már ha ver
Csattogva tör utat,
A sírok künt, a kezében egy
Véres szívet mutat.

Mély és üres szemgödreit
Véres fény környezi,
Halvány kékes arcát pedig
Fehér fátol fedi.
A rongyos szívre bámul, és
A rémes sir lakos,
A szaggatott véres szíven
Ismétellen tapos.

Pokol szemet forgatva és
Fátylából szőve vért,
Távolban halló hangokon
Kíván szívet szívért. — — —
Halottú fényt — betöltve az
A kriptá ablakát,
Az éji ör ki arra jár
Mondják gyakorta lát.

Luchkovics Imre.

Dante szerelme s a „Divina Comedia.“

Lángszellemekkel társalogni, örök életű eszméket kutatni művekben annál fáradságosabb és munkát adóbb, minél nagyobb s szellem, a melynek megismerésére törekedünk.

Szellemi természetünknek egyik jellemző vonása, hogy épen akkor, midőn az okozatok egész láncolata tárul elénk: akaratlanul is az okok nyomozására fordítjuk összes törekvésünket. Kutatunk, s kutatásunk eredménye oda lyukad ki, hogy a hányan vagyunk, annyi okot hozsunk fel az okot, amint kiindulási pontul ezt vagy amast a tényt vesszük fel. Másként itél a bölcsész, másként az orvos; a politikus így a sta-tisztikus amőgy.

Ezen elv megvalósulása egy költővel szemben sem mutatkozik annyira, mint a nagy toskáinaál, Alighieri Dantenál; különösen örök érvényű művében, a „Divina Comedia“ (Isteni színjáték) allegóriai eposz-á-

a családban kezdik el. — Az édes anyát a család örangyalát kell mindenekfelett megnyerni, mert Campan. asszony szerint „hogy az emberiség helyesebb erkölcsi nevelésben részesüljön, anyákra van legnagyobb szükség.”

Anyákat kell tehát legelőször nevelni, kik aztán gyermekeiket igazán szeretni és nevelni is tudják.

„A szüle jelleme a gyermekben újra él. A szeretet, vonzalom, munkásság, vallásosság, tiszta erkölcs, nemes és tiszta szív és önuralom tényei, melyek a szülei életben a gyermek szemé előtt kidomborodnak, élni és működni fognak akkor is, mikor már ők nem lesznek gyermekek közötti.

„Anyám egyetlen csókjának köszönhetem — mondja egy híres festő, — hogy képiróvá lettem.”

Hány ember az/lyhat így, kit egy jó anya befolyása, szeretete tett emberré? És hány mondhatja el: „minden boldogtalanságomat a szülei háznak köszönhetem.”

Pedig hát úgy van. Nevelés és erkölcsi műveltség karöltve járnak. Ha az egyik jó, jónak és tisztának kell lenni a másiknak is.

Ha a szüle gyermekét igazán szereti, akkor megoltalmazza azt a mai tulbajtott műveltség gonosz levegőjétől. Elzárja, oda forrasztja az édes anya emelőjére, a szerető szívre, honnan vallásosság tiszta szív és lélek, boldogság és nemes erkölcs kísérik az élet iskolájába.

Igy aztán az állam is láthatná hasznát az ezrek és millióknak, mert iskolái jó nevelésű gyermekek a növendékekkel telnek meg, hol a vallásosság és tiszta erkölcs fejlesztésére több idő és gond fordítván, a jövő nemzedék százas kamattal mosná le a mai korról ama szigorú vádat: „a műveltség megrontja az erkölcsöket.” — S e helyett azt írhatná zászlájára: „a műveltség és jóerkölcs naggyá s hatalmasá teszi a nemzetet.”

„A gyermek jelleme a férfi benső lényege.” Minden későbbi nevelés arra épül. A jeguez arra épül! A jeguez mindig megtartja alakját. — A szó te jó értelmében igaz a költő smas állítása: a gyermek a férfi atyja. Mit méltón ekképen fejez ki: „a gyermek úgy mutatja a férfit, mint a reggel a napot.”

Vasut ügy.

As ipolyás-b. gyarmati vasutügy más fordulatot nyert asáttal, hogy Hostmege, a mint a „Honi Híradó” igen tisztelt lapjának genialisan megjegyzi a

den érdekelt felelő-lapintatással és a helyzet villámgyors feljegyzéssel megadta a létezés biztos zálogát az Által, hogy a maga részéről az erkölcsi támogatáson kívül a költség 30% -t megemészten.

Nem is bocsátkozunk abba, vajon ezen quita igazságos, méltányos-e? ahányt azonban megjegyzünk, hogy gr. Zichy Nándor ur, a nógrádi érdekeltség elnöke, ezen hozzájárulást kedvesen nyilatkoztatta ki. A további cselekvés tekintetében azonban csakúgyan tartózkodott állott be, mivel a hostmegei érdekeltség helyett maga Hostmege vetette latba erkölcsi és anyagi erejét, és így többé hostmegei érdekeltségről csakis ideális értelemben lehet szó.

Hostmege megtette kötelességét, bölcsen tudván azt, hogy nagy dolgok létesítésére az összesség van bivatva. A Pjerg vagy Szobchleb (Hostmege felsőrézének távol eső községei) csak úgy fognak élni erre a vasútra, mint akár a hosti vagy palánki birtokok, akiknek feltétlenül mellett fog elrohogni a mozdony.

Lehet, hogy Nógrádmegye nem fogja e célra megszavazni a pótdót, de ezért neheztelnünk kímé lapjainknak ezen tárggyal foglalkozó cikkére, mely Nógrádmegyét mintegy szűkebb községgel vádolja. Nógrádmegye meg fogja tenni kötelességét, ha erre szükség lesz. Jelen körülményeink közt maga a nógrádi érdekeltség elégségesnek találja, ha a megye a vállalat erkölcsi támogatásában részesítendő, a méltányosan követelhető összeget az érdekeltség majd csak össze hozza valahogy.

Nem szólunk azonban tisztelt lapjaink cikkére semmit, ha abban egy malitiosusabb passussal nem találkozunk, s ez az, hogy az ottlak magyar államvaspálya társaság Nógrádmegye érdekeivel ellentétben is kiépítheti a vasutat. — Erre rövid válaszuk nem lehet más, mint hogy ez esetben a társaság is a maga érdekeit tévesztendő, ha Nógrádmegyét illetve annak székvarosát B-Gyarmatot mellőzni kívánja. Mert csak nem gondolja a t. cikkíró, hogy a társaság a dus Ipolyölgy helyett Hruszónak vagy Csorinek építen vasutat, s ha már épít, más természetesebb pontot nem jelölhet ki, mint B-Gyarmatot, melyhez utóvégre is a leszenyei és a szőlői uradalomak oly közel fekszenek.

Hostmege megtéve kötelességét, most már a nógrádi érdekeltségtől függ, hogy a társaság által követelt költség 70% -t megteremtse. Lapunk előbbi számaiban adtuk hírből annak, hogy ezen összeg legelőszörűbben az egyes érdekelt községekre volna kivetendő. A tisztán egyéni adakozásra fektetett eljárás a célt legalább rövid idő alatt nem biztosítja; mindazáltal ez sem mellőzhető, sőt nagybirtokosaink örök hála rá kötelességük mintek, ha a legközelebb kibocsátandó aláírási ívekre feljegyeznek adományait, magától értetődően, hogy azon ő seregbe, mely mint egyes község birtokosaira pótdó ezimén kivetettnek, — az adományi összeg betudandó lenne. Ezen aláírások sürgősen megteendőek lennének, hogy a községekre kivetett összegek tekintetében tájékozva lehessenek az intézők. Mint értetődik, e tekintetben az egyesekhez szóló felhívások legközelebb ki fognak bocsátatni.

Kövy Tivadar ur, ki a vasut ügyben buzgón fáradozik, már legközelebb elkészítendő a kataszteri alapján munkálatait, melyek szerint a községek érdekelt

sége csanak szerint beosztani fog, s melyek alapul fognak szolgálni egyszerűsége arra is, hogy mily hozzájárulási összeg vetessék ki az egyes érdekelt községekre.

„Nulla dies sine linea!”

Alispáni jelentés.

(a november hó 10-ki közgyűlésre.)
(Folytatás.)

Közbiztonsági állapotaink statisztikája május hó elejétől október 1-ig azt mutatja, hogy lopás 52, lopás kísérlete 7, betörései párosult lopás 15, rablás 3, más vagyonának jogtalan elcsátítása 1, orgazdaság 2, csavargás 9 esetben jutott a hatóságok tudomására s így már ez adatok is a vagyonbiztonság maglárul sára engednek következtetni, miben még inkább meg erősített azon két betöréses lopás, mely mult hó utolsó napjaiban Ipoly Nyitra és Pál Falva községeitől el s melynek tárgyat mind két helyen a község bíráinak hita s az azokban őrlött kárpót képzete s első helyen 130 frt — kr más helyen pedig 318 frt 30 krajai károcsdást eredményezett, mely miav e mai naddig még nem került e a tettesek is eredménytelenül nyomoztatnak. Ezen esetek alkalmából indítatva éretem magamat gondoskodni arról, hogy közbiztonság azonnal rendeltetési helyekre elküldessenek, hogy ott hol pénz községi célokra egybe gyűl összeg kirendelése által megvédessék, hogy a magán vagyon biztonsága érdekében a községi éjjeli őrség fokozottabb módon szabályozottan s ellenőrizve gyakoroltassék, gyanus s ismeretlen egyénekre kellő figyelem fordítassék, esendőség portyázásai lehetőleg elaportassanak s hozsám minden figyelmet érdemlő körülmény bejelentessék.

Hogy azonban kiadott rendeletem járasi főszolgabírók által kellő nyomonkövetéssel hajthatassék végre szükségessé láttam a mélyen tisztelt közgyűlés hozzájárulását kikérni egy szabályrendelet megalkotásához mely szerint ezen hatósági intézkedések áthágásai kihágásnak minősítessének s mint ilyenek 50 frt s behajthatatlanság esetén 5 napig terjedhető elzárással legyenek büntethetők s kértém hogy az mint sürgős szükségű még felsőbb hatósági jóváhagyása előtt léptessék életbe.

Messzebb menő intézkedések szükségét ezáltal még fenforogni nem láttam kötelességemnek ismerendően azonban notálni kedvezőtlen fordulat esetén további javaslataim is me tenni.

Hogy a fentírt körülmények mindazon követelések bevezetésére nézve is kihatással legyenek, melyeket egyesek úgy mint községek a vármegye egygyes alapjai s pórtárába bemoigáltatni kötelesek, az valószínű ugyan bár egygyes járások főszolgabíráinak tapintata s erejlye azt látszanak bizonyítani, hogy rend és fegyelem még ily súlyos viszonyok között is képes eredményt felmutatni s az év zárlatának mérlege alapján nem fogok késmi ezen körülményre a mélyen tisztelt bizottság figyelmét kikérni, hogy elismerésével jatalmazza azokat, kik kötelességüket híven teljesíték. Reményem az ellenke őre nem fog ok szolgaltatni.

Következőkben tiszteltetl ide íglatom ezen követelések mennyiségét s befizetésük eredményét s pedig a folyó év január hó elejétől október hó elejéig terjedő időközről megjegyezve, hogy egygyes alapjaink mindenkor abban a helyzetben voltak, hogy kötelességeinknek a legpontosabban eleget tehettünk, közmunkapénztárunk e hó elejéig például 37520 frt 53 krajai készpénzzel rendelkezett.

Ezután következnek az egygyes pórtárókról szóló tájékoztató kimutatások.

Tízest május hó 25-ől október hó elejéig 40

ban; a kozmikus és lelki világ oragyogó misztikumában; saját utóérzetetlen szellemének, egész tevékeny életének ezen foglalatjában.

A Danteről viaszangárzó fényben jól csak sülkerezünk, mert megacélosza erőket a munkás életre, s a legesebb, legedesebb tevékenységre: a — szellemi barotér bátor elfoglalására ösztönös.

Minden állítás igazsága a helyes megokoláson alapul. A mérhetetlen tenger is csak csöppekből áll; porzamek teszik a legerősebb épületet is! S valóban, habár a Dante irodalom mai nap már egész könyvtárt tesz ki: az ég ragyogó csillagainál nem sokkal kevesebb azon helyek száma, melyek újabb s újabb felfogás alapján — kiindulási pontul véve fel — jutalmát önmagában hordó fáradságon, de gyönyörteljes tanulmányra érdemeltek. Minden egyes sora tanulságos; álljunk akár a skolasztikusok, akár a misztikusok bölcseseti alapján. Míg a „Pokol” lelkiéket megrendíti, a „Purgatorium” reményvel tölti el; addig a „Mennyország” elandallítólag emel föl, s ösztönös az örök jó, szép és nemes szemléletének előlése.

A Dante „Divina Comedia”-ja allegória. Politikai vonatkozású ide elvitatni nem áll jogunkban.*) Kiri as minden sorából, mint elő előbukkannak a tiszta eszmely habban pihent tárgyak fényugaras tiszta nappal.

E műremek a szerelem szűz le, s a benne szereplők közötti orozálódás jut egy nőnek, egy lilium értetlenségű nőnek.

*) Szerintem: „Dante Alighieri, seine Zeit, sein Leben und seine Werke” című művében a „Divina Comedia”-t politikai oldalról így jellemei: „Das Kaiserthum wider den Papst. (A császárság a pápa ellen.)

Hogy az összefüggés fonalát megadjam: lássuk a „Divina Comedia” tartalmát

Tartalma: a költőek utazása a túlvilágon s nevezetesen a Pokol-, Purgatorium- és a Mennyországban. Kalauzál a klasszika kor egyik legnagyobb költője, a jó Virgil (Vergilius, Aeneas írója) szolgálatá boldogok birodla, ahol is a vezető szerepét Beatrice, a költő ideálja vállalja magára. Az utazást mint látott álomot tárja elénk Dante.

Ennyit tájékozásul!

A szerelem és költészet egymástól oly kevésbé választható el, mint a májusi verőfényes napsugártól a jótékonyan ható meleg, a boldogságtól a megelégedés, a bánattól a szenvedés. Együtt járnak ezek, mint két iker. Egyiket a másik nélkül nem is gondolhatjuk.

És — ha nem csalódom — nincs költő, a kiök köztán meg nem csendült volna a szerelem dala. Sappho, Firdüxi, Byron, Goethe, Heine, Hugo, Viktor, Tasso, Dante, Camöus, Pushkin, Petőfi, Vörösmarty, Tóth K. stb. a boldog szerelemet ép úgy, mint a fájót megdökelelték. Daltuk örökké szívhez szólóak lesznek, mert onnan, a kebel mélyéről merítve, s mindenek fölött egyszerűnek, igaznak és őszinték! Mert nem elég csak dalolni. Úgy dalolni, amint a szív éres: ez az igaz költői ihlet; ez az, ami az olvasóval mintegy átélíté teszi boldogságot vagy boldogtalanságot; ez nyújt előre tükröt, a melyben fölismeri önmagát. Az érzelmet affektálni nem lehet, jöllehet az mostan „obsc” dolog ép úgy, mint a teljes „blazirtság”. S ha valami,

egy mindenestre az igaz szerelem az, mely a költői ihlettel megáldott egyéneket sugalmazza a lelküket nemesebb, s szeretnüket kíméletesebb, erkölcsiüket szilárdíó szellemi-termek megírásánál. Mert „nincsemberi állapot, mely annyi alkalmat nyújtana sikerdús alkotásokra, mint a szerelem.”

„Szeretet az élet, — mondja egy fiatal aszthetikusan — szerelem nélkül csak érdektelen nyomorúság földi létünk. Bezzölhet a föld porához tapadt bitvány ősz e cynizmusa, félszeg nézeteire leggyűnyosabb cáfolat ömaga, egész lényében; összes, nevelésge mindenségével együtt; kényelméért, jólétét félti, azért irózik a szerelemtől: pedig mily szánandó az ő egész jólété a szerelem udvútségeinek csak egyetlen pillanatához képest is! Lehetősé a boldogság oly lényben, mely gyáva tökéletlensége miatt természete feladatát betölteni nem képes? Boldogság és hiánytöklétlenség: tús és víz!”

A nemet bölcselők egyike, Schopenhauer, ki a pessimizmus elméletének felállítója, mely elmélet szerint minden gyönyör sokszoros gyötrellem kíséretében hat és jut érvényre: Schopenhauer — mondok — úgy látszik megfeledezett arról, hogy csakis a képsétek lehetnek azok, a melyek kedélyünket érzelmeke gerjesztik. Már pedig a képsétek ereje első sorban is attól van függővé téve, hogy tartalmuk ugyanez legyen, ami lelkünké.

(Folytatás és vége következik.)

fordult elő, melyek keletkezési oka a megejtett nyomozások szerint: 6 esetben gondatlanság, 7 esetben gyújtogatás, 4 esetben villámcsapás, 2 esetben kémény tűz. 1 esetben gép tűz a 20 esetben ismeretlen. A kár összeg 63881 frt 18 krban volt, melyből a biztosított javak értéke 17680 frt 19 krba rög. Két legnagyobb tüzeset a hollókői, mely 11060 frt a szinobányai mely 7687 frt 46 krnyi kárt okozott, arra indítottak, hogy a feleltetőbb sújtott károsultak javára vármegyeszerző gyűjtést rendeljenek el, melynek eredményéből az ideig 243 frt 53 krnyi könnyőradományt bíztosítással két község károsultjai közt kiosztva.

Az újabbban bekövetkezett tüzeset jelentések nyilvánvalólag tanuskodnak a tüzfészt endők beszerzésének célszerűsége mellett amennyiben ez időszakra vármegyének összes községei már elvannak látva azokkal remélhető, hogy a károsodások aránylag s a viszonyokhoz mérten csökkeni fognak.

Kötelezőségnek tartom itt jelenteni, hogy a Geitner és Reusch budapesti cégénél a 39900 frt értékben megrendelt 268 darab tűzfészkendő szabályszerűleg megejtett felhívizsgálat után átvételtől s a községeknek megküldetett s azok első fizetési részlete szállító cég részére megküldetett. Minthogy pedig a gyártmányok kiállítását kifogástalan sőt a kötelezőnél még jobb is volt alkalmat veszek magunknak ehelyett vállalkozóknak olímeréssemnek adni kifejezést s felkérni a mélyen tisztelt bizottságot, hogy az ügyletnek megelégedésre történendőt lebonvolítása esetén a törvényhatóság nevében ennek kifejezést is adhassak.

A községzségi viszonyok főleg az év első hónapjaiban uralgott hólyagos himlő, kanyaró, és vörheny járvány által fokozott betegség és halálozási arány miatt, kevésbé voltak kedvezők.

Himlőjárványt állapított meg Salgótarján, Pálfa, Buják, Bokor, Homokterenne, Terény, Szakál, Óbácz, Ludány, Szinobánya, Kisterenne, Fűtök, Ragyolcs, Somosújfalú, Ségújfalú, Alsóold, Kisterenne, Kis Hartyán, Szanda, Jobbágyi, Tráza, Óvár, Poltár, Ceitár, Karancs Ság, Szalma-Teres, Jelsőcz, Karancs Berény, Karancs-pátfalva és Kazár községekben. Kanyaró járvány Pálota, Bágyon, Pincz, Ozdin, Kis-Marcos és Verőczen. Vörheny járvány Litke, Jelsőcz és Vilken volt.

Ezen ragályos jellegű járványok ellen a fertőtlenítő óvintézkedések, s hol a lakviszonyok engedték a betegek elkülönített gyógykezelése megtörténtek, és a hólyagos himlő által látogatott községekben a csecsemők védhimlő oltása mellett az ismételtások is számossan eseten foganatosítottak.

Zagyva-Szántón néhány családnál bujakór merült fel, terjedésének azonban a gondos gyógykezeléssel sikerült gátat vetni.

Egyéb kóralakok közül leginkább kiemelkednek azon betegségek melyek részint meghülés részint étrendi szabálytalanságok folytán léptek fel, ilyenek voltak a légzőszervi bántalmak, csorvás — váltóláz. A kóros vérvegyületen alapuló bántalmak közül pedig a tüdőgümőkör.

A halálozások száma 3536 volt. Halálokat tekintve felbőlttek közül legtöbb kált meg tüdőgümőkör, hólyagoshimlő és aggkórban, a csecsemőkörből pedig legszámosabb veszélyesült gyengeség következtében.

A védhimlőoltás ezen időszak alatt a megye egész területén befejeztetett, mely alkalomból hatósági beavatkozás nem vált szükségesé.

Orvosrendőrileg 26 hulla bevezetett, és pedig 9 birtelen hirtelen esetében okul gutaütés szolgált, 6 egyén baleset kettő fagyás áldozata volt, 5 vízbe fullt, két öngyilkos akasztás, egy nyakmetzés, egy gőzmozdony által elgázoltatással vetett véget életének.

(Folytatása következik.)

A kolera alakjai és még egyéb.

Perény Gábor körorvostól.

(Vége)

Kolera hullákban található: külszemléndő, erős izomerevesség, hacsak a vizsgálat a hullameredtség elmulat, tehát a halál után 40—60 órával, nem oszkóztetik, midőn már ez is hiányzik; egyes izompamutoknak a czombokon, felkarokhoz erős, mintegy plaztikus kifejezettség; sötét vörös hullafoltok, belvizegálatnál az izomzat sötét vörös színe, nagy nedvesség; a savós hátyáknak, mell és hasbátyának tapadékonysága az érintő kézhez, kevés sötét feketés vörös vér a tüdőben, szívben, májban és lépben; parenchymatosus elfajulás a májban és vesékben, midőn ezek úgy néznek ki, mint a forró vízzel leöntött vagy megfőtt marhabús, a beleket borító hasbátyának belvizegálat, az egész bélcsatornában vörösben rizálószerű dús váladék jelenléte s a kevésbé belvölt bél, nyakbátyán a magános tüszőknek különös kiemelkedést kepező duzzadás.

Egyik emberről a másikra úgy terjed a kolera, hogy az emberek tápszereikkel kommbacillusokat visznek beleikbe, melyek tán ujjaikon tapadtak meg, vagy körmeik alól hullottak ki, hová ismét kolera betegnek ürülékéből jutottak, vagy tán az ivóvizben nyeli le őket az ember, vagyis a kolera mérge egy fix contagium, mely tárgyakon tapadva: ezekkel együtt jut a bélbe, s nem egy volatilis miasma, mint a himlő, diphteritisz, skarlát, anyaró mérge.

Bátran érintkezhetünk tehát kolera betegekkel, mint orvosok és papok, csak a különböző tárgyakkal kommbacillusokat ne vigyünk beleszatornánkba. Azt elérhetjük, ha kezinket s minden testrészünket, melyek kolera váladékkal érintkeztek 1 r. 1000 r. vízre erősségű szublimát oldattal pontosan lemoszuk, ha oly helyen, hol kolera beteg van nem oszunk, nem iszunk és ily helyről semmit nem vásárolunk, ha pedig ezt tenni kénytelenek voltunk, akkor ugyanezek 1. 1000-bez szublimát oldattal desiniciáljuk használat előtt az il-

lető tárgyat vagyis 1000 ó hónok hosszabbideig tesszük ki. Ila nem engedjük meg, hogy az általunk használt kézi tárgyakat más is használja, pl. ne engedje meg özentül édes atyám, hogy a rótságlak nálunk a mi edényeinkből-tyának vasárnaponként vizet; ezért legjobb lenne, ha mindig csak bizonyos, pontosan tisztított edényeket használnánk kedves szülőim, már teltelt járvány idején az ivó vizet felforraltjuk a kis eczettel tessük övezhetővé, ha szántói savanyúvizet sem isznak, míg nem tudják egész pontosan annak eredetét.

Főleg édes Atyám kövesse ezeket pontosan, kolerás betegből kijöven, kezét a fenti erősségű oldattal s nem gyöngébbel vagy minimum 50% karbol oldattal, de jobb és biztosabb az előbbi, pontosan mossa le mintegy 3—4 percig hagyván azokat nedvesen és egy külön törülközőben törölje meg. Otthon pedig csak azt a tárgyat fogja meg, a mit okvetetlenül kell, s a mivel más nem érintkeznek. Főleg vigyázzon az ajtóki lincesekre, melyek többször lemosandók szublimáttal. Kolerás betegnél lévő ruháit le ne vesse annak szobájában, mint a hogy szokta, orrát ne fújja, bajuszát, száját kezével ne törölgesse.

A mi végül egyebet illet: előleges fertőtlenítés főleg az, sőt káros, mert megüli a kommbacillusok elleneségeit, a rohadási baktériumokat; tisztaság a fő! Kolerás házánál minden, a mi a beteggel és ürülékével érintkezésbe jött vagy 10% szublimát v. 50%-os karbol oldattal vagy magas hő által desiniciálendő, a beteg szobák újra meszelendők; a desiniciált tárgyak pedig, miután a fenti folyadékokkal 1—2 óráig áztat, eltemetendők. — Édes anyámat csókolom. Szerető fiúk

Dezö.

Balassa-Gyarmat tanügyi viszonyainak ismertetése.

(Írta és felfolvasta a nógárdamegyei tanítótestületnek f. évi október 7-én Balassa-Gyarmaton tartott közgyűlésén Wagner István állami elemi iskolai tanító.)

(Folytatás.)

De vessünk még egyszer egy pillantást ezen időszakra: az ágost. evang. iskola felszereléstlen két tantermében két tanítóval, kik közül egyik még mindig a centralis iskola légkörebe képzelte magát, a másik szinte az emlezés terén mozgott hozzá tulajdonilag a tót tannyelv használatával működve, a kor követelményeinek teljesen meg nem feleltetett. A római kath. iskola hiányosan felszerelve folyton pénzszavarn szenvedett (hálás köszönetet érdemel Etheniczky Flóris iskolagondnok ur, ki sajátjából több száz forintot előlegezett a fizetéseket ki nem kapható tanítók részére.) De egyebekben is noha két új tantervvel (Vilim József és Wagner István) lett ezen iskola felfrisítva, nagy küzdelmek mellett csak mehetett valamire. Az izraelita iskola pedig tanórak lélekölő sokasága, a tanítók folytonos változtatása, pénz zavar hiányos felszerelés s némettannyelv s a szülők sok tekintetben való felfogása miatt szinte nem volt korszerű. Végre általánosan véve B. Gyarmat akkori tanügyi viszonyait: rendszert hiába keresünk, az előjárás a tankötelesek iskolába járását nem azorgalmazza, a tanító tekintélye porba hullva s nincs remény az ügyek jobbra fordulnia iránt.

E viszonyok között emelkedett ki a jól felszerelt Állami elemi népiskola mintegy nemes versenyre hívó a többieket s a versenyés meg is indult, de egy némely iskola érdekeltjének téves felfogása miatt nem minden a valódi igazság és méltányosság korlátai között. E versenynek köszönhető, hogy a közönség érdeklődése a tanügyi iránt fel lett ébresztve, a tanítók tekintélye megerősödött, a fizetés némileg javult, az előjárás is komolyabban vette a közbizalmat törvény intézkedéseit, végre a felszerelés is tökéletesült a módszer változott, segély alapok létesültek s a magyarosítás ügye is lendült stb.

Az Állami elemi népiskola a fentebb említett viszonyok között 1874-ben megnyitván 5 tanítóval 6 osztályra tervezetett, de az 1875—6 tanévben megnyitott polgári iskola mellett az 5-6-os osztály elölto léptének értelme nem lévén, így a már felállított, 5 osztály is beszüntetve lett. (Az 1877—8 tanévben az 5-ik osztály ismét megnyitott, de csak évig állott fen.) A hitoktatásról előre gondoskodva volt, melyet első években a róm. kath. részről Holtovinszky Károly segédlelkész (jelenleg b. gyarmati plebánus), az ág. evang. és evang. ref. részről többi néhány évig Simko Frigyes jelkés, a Móz. vall. pedig kezdettől némi díj mellett Bratt Mór izr. iskolai igazgató tanító a legnagyobb buzgalommal teljesítették és utóbbi jelenleg is teljesíti. Chikány Mihály vezértanító ki egész lélekkel csüggett különben ezen iskolán 1876-ban a polgári iskolához átlépven helyébe Kemény Gábor előbb a tanfelügyelő ugyanez évi nov. 25-én pedig a magas kormány által vezértanítóra kinevezve, ki is kiváló gondot fordított mindig a békés egyetértés meghonosítására s a jó szellem istápolására, ki 1878. júni 29-én az árva és szegény gyermekek segélyezése céljából egy alap létesítésének eszméjét paditván meg, azt tanító társai támogatásával eddig 1000 frton felül hozva össze megvalósította s ki tanítóitársaitól folyton az iskola tökélyesbülésére törekedik.

Az ifjú iskola azonkívül, hogy a helybeli szülők nagy részének úgy a közel és távolabbi vidékeknek is bizalmát megnyerte, 1879. május 22-én Ó Felső és királytól az ezüstenyegző napján a díszszülő felavatásért legfelsőbb közönség nyilvánlatában részesült s 1882. október 2-án a megyei gazdasági kiállítás alkalmából kefékötő (házipar) munkáért II. oszt. dízmánnyal lett kitüntetve. — (Az 1885. évi budapesti kiállításán habár mint Állami intézet versenyen kívül — szinte részt vett) 1885-ben a segélyalap létesítéséért pedig miniszteri elismerést nyert.

Az iskola számos jötevő közül szűk terüknél fogva csak a következőket említem, nevezetesen Trefort Ágost

ton minisztert, kinek minisztersége alatt létesült ezen példányszerűen felszerelt minta iskola, s kinek nemes szívetől várják a tanítók anyagi helyzetük javítását, Gőnczy Pál miniszteri tanácsost, Fráter Pál, Karagyns Mihály; Eboczky Emil (kinek közben járására a segédítástól intézmény ez iskolánál megszünt s ki a tanítók részére helyipótlékok eszközölt ki) Komjáthy Anzelm tanfelügyelőket. Havas Gyula (b. gyarmati gyógyszerész, gondnokot) ki járulékat évről évre a segélyalapra adományozza, Berczel Lipót b. gyarmati kereskedőt, ki évenként egy egy tanulót felruház. Dr. Lóvy Nándor és Dr. Heke József orvosokat, kik közül első néhány év előtt, utóbbi pedig 1879-től díj nélkül az iskola orvosa.

(Folytatása következik.)

Van-e joguk a közalkalmazásban levő orvosoknak járvány miatt az iskolákat beszüntetni? Erre nézve a belügyminiszter a következő rendeletet intézte Ugocsa megyéhez: „F. é. jun. 30. 556—kib. sz. a. kelt feltejesztésével a cím bemutatja a megyei kir. tanfelügyelőnek felebbesét a megye közigazgatási bizottsága által f. é. 398. sz. a. hozott azon határozat ellen mely szerint a megyei népiskolák járványok alkalmával oly esetekben, a midőn az iskolák nyitva tartása addig is, míg azok az illetékes hatóság által utólagos jelentéssel kötelezettsége mellett, azonnal beszüntetendők. Erre nézve értesitem a címet, hogy miután az 1876. évi XIV. t. cz. 23 dik § a világosan kimondja, hogy azon esetekben, ha a ragályozás a tanodában fordul elő, vagy ha a tanulók közt nagy számú köresek találhatók, a tanoda a betegülések tökéletes megszüntéig a közigazgatási bizottság által zártható be; a járásorvos pedig a közigazgatási hatóságnak csak szakközve s ennél fogva a tanodának bezáratása sem az ő, még kevésbé pedig körorvos intézkedése folytán nem oszkóztatható. A mi azon érvelést illeti, hogy a tanodákban a járás- és körorvosok általi bezáratása járványok esetén azért szükséges, mert ez által a kór továbbterjedése meggátoltatik, az el nem fogadható azon okból, mivel a hivatolt törvény 28 dik § a szerint a ragályos betegségben szenvedő tanulók a tanoda látogatásától eltilandók mindaddig, míg orvosi bizonylat által ki nem mutatattik, hogy tökéletesen meggyógyultak és általuk ragályozás nem történhetik. Ezen intézkedés által tehát kellőképen gondoskodva van arról, hogy magában az iskolában a járványos betegségek a tanulók által tova ne terjesztessenek s így a törvénytől eltérő rendkívüli intézkedésnek ezen irányban szükség nem sorog fenn. Mindezeknél fogva a címetnek a törvénytől eltérő fenti határozatát azonnal feloldom s felhívom a címet, hogy a felfolyamodó tanfelügyelőt erről értesítse. Ezen értelemben járt el Hont megyében Horváth Béla főbíró is, ugyanez Drégel-Pálánkon vörheny járvány után ki, a közigazgatási bizottságot megkereste, hogy a nevezett község iskoláját a közíg. biz. zárassa be a járvány tartamára. Ily esetekben tehát a közíg. bizottság rendkívüli ülés tartására azonnal összehívandó, mert különben periculum in mora.

H i r e k.

†. Ipolyi Stummer Arnold. Rövid két hét alatt 2 nagy halottja volt az országnak. Az egyik Jókay-Laborszky Róza, a nagy művésznő, a másik Ipolyi, a nagy tudós és nagyváradi püspök. — Mindkettőt méltán gyászolhatja az ország, mert az egyik a művészet eszményképe volt, a másik a komoly tudomány soha nem lankadó harcosa. Hiszen alig egy két hete, hogy napvilágot látott egyik nagy értékű műve, a magyar szent korona leírása. Ipolyi 1823. okt. 20-án Hont megyében Ipoly-Kesziben született, hol atyja: Stummer Ferencz főszolgabíró volt. Azon ház, hol ő született, jelenleg Terstyánszky Andor uré. Ipolyi nevét Ipoly folyóknál volt, mely mellett a gyermekkor édes és feledhetlen örömeit élvező nagy műveltségű anyja: Szarcsányi Arzénia mellett. Ipolyi a tudomány és irodalom világában jobban emelkedett, mint a hierarchia rangfokozatán. 1854-ben kiadott „magyar mythologia” nemcsak a Marozibányi jutalmat, de az akadémiai tagaságot is biztosította neki. 1872-ben lett beszercezbányai püspök, hol a Mőyses pánszláv püspök hazafiatlan dolgait ő egyengette ki. A nagyváradi püspökséget alig néhány hónapja élvezte a nagy tudós, ki most már örökre behunyta szemét s csak emléke marad tisztá közöttünk mindörökké. A nagy tudós és nagy hazafi elháltát B. Gyarmaton a megyeláza és városháza homlokzatára kitett gyászlobogók hirdették.

Egy nógárdi hölgy kitüntetése. gr. Pongrácz Vilmosné es. kir. kamarás nejét szül. Huszár Gabriella urbólgyot, Huszár István nógárdkörtületi köztisztviselőben álló országgyűlési képviselőnek szeretett kedves leányát a királyné ő felsége csillagkeresztet hűlgygyé nevezte ki. Örömmel vesszük ezen kitüntetést, mely meggyőnk egyik kiváló jeles férfianak családját érte.

A közigazgatási bizottság havi ülése decz. 9-én fog megtartatni.

Pokorny Gusztáv Losonc város derék polgár mestere a törzszent mártóni panelál kalendáriumokat a losonci könyvkerekedőktől és könyvkötőktől eldobozta. Mint mondják, ezen kalendáriumoknak egyik nagy colporteurja Goldberger József körjegyző volna.

Az alispánné névnapl csokrara a b. gyarmat női dalkör tagjai által összegyűjtött összegből 3 frt 25 kr felesleg maradván, ezen összeg a megyei kórkórház javára lapunk szerkesztősége útján illetékes helyre adatott át.

Halálozás. Kovács Sándor losonci ügyvéd urat, a kőszőlőnk egyik igen tevékeny férfit és kedves nejét, szül. Kuhlka Adél urbólgyot sulyos csapás érte: amennyiben kedves leányok: Emma a léte 18 éves korában elhunyt. Temetése decz. 3-án nagy részvéttel ment végbe. Vigasz a szülőknek az elhunytak pedig örök béke!

A szegény iskolás gyermekek érdekében tett fel-

szólásunk, mint örömmel jelentjük, több helyütt vizhangra talált; így a Vöröskereszt egyet nemese szívű elnöke Kövy Tivadarné úrbölgy a város rendőrtanácsosát megbísta, hogy összeírta azon iskolás gyermekek neveit, kik csuval nem bírnak; e szóra ugyane a választmány kész egy jelentékeny összeget fordítani. Reméljük, hogy a jó példát péziszteteink, valamint a vagyonszerző családok is követni fogják, mert fin és leány népi iskoláinkban igen sok a valódi szegény gyermek, kiket a köznevelési könnyű szerrel felruházhat. Az adományok, és pedig úgy a pénzbeli, mint ruhaművek akár a szerkesztőségbe (Teleky utca), akár a város rendőrtanácsi hivatalába küldhetők.

Debreczeni Márton a polgári iskola komoly törekvő segédtanára, mint értesülünk, a nm. miniszter ur által a városi iskolákért ajánlata folytán Kaposy István helyére rendes tanárnak nevezetett ki.

A tanköteles gyermekek száma városunkban és a hozzá tartozó pusztákban a legújabb hatósági összeírás szerint 1206-ra rug; ezen tekintélyes számból tényleg be lettek írva november végeig 1074-en; a hatóság azonban a többiek iskoláztatását is minden törvényes eszközzel szorgalmazza. Érdekes adatul szolgálhat az összeírásból, hogy az 1206 gyermek közül magyarul beszélőnek 1205 van feltüntetve, és csupán egynél jegeztetik meg, hogy német.

A nógrádmegyei tanítótestület b. gyarmati köre nov. hó 24-én B. Gyarmaton az ál. el. népi iskolában tartotta Wagner István elnöke mellett ózi ülését, melyet Zelenka János előzetes nyújtó sikerült előadása előzött meg. A mai viszonyokat biven esztendő elnöki jelentés után Molnár Pál elhunyt székény-kovácsi tanító neve jegyzőkönyvre is megörökített. Az utágoz felvétele után olvasatott Dömök Erzsébet s Wagner István kidolgozott s a magas kormányhoz felterjesztendő javaslat. Az orsz. tanítói árvaházba gyűjtés útján beérkezett 50 frt 27 kr. A számadások és elő-

irányzat tudomásul vétele után a tandíj elengedését kérelmezők a megyei tanítótestülethez utasították. Két pályatétel: az egyik „Iskola a humanizmus szolgálatában” másik szabadon választható tétel fogadtatván ol. első díja egy, a másodiké 2 arany. Az a tét „Az iskolában hogyan üljenek a tanítványok” kidolgozása Zelenka János, Brillmayer Anna és Tomesko Nándor önként jelentkezett. Gáspár János alsó fehérmegyei tanfelügyelőhöz 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából üdvözlő küldendő. Komjáthy Anzelm tanfelügyelőhöz bizalmi irat menesztendő. A tavaszi ülés helyéül Székény jelöltetett ki.

András napját több helyen megünnepeleék. Fényes és kedélyes névnap mulatságot adott Dániel András a „Balassa” fogadó érdemes vendéglőse, az estélyen meghíván nemcsak összes törzsvendégeit, hanem küzeletünk több érdemes tagját is, kik jókívánnal halmozták el a derék családot.

Időjárásunk. „Ködsz Britanniának” náthát, hurtokeket és csúzt termelő nedvességével van egy hét óta telve levegőnk. A természetben nincs ugrás, amit mulasztott november, kimpótolja azt a december. A meteorologiai intézet profétái még a jövő hétre sem jó solnak jó időt. Nagy örömtűkre fogszolgálni, ha rossz profétáknak bizonyulnának be. A legsajátosabb volt a múlt péntek, a mikor is fagy, hó, eső, köd és nap-sugár oly kedélyesen váltakoztak.

Filokszéra. Ecség, Kálló és Kozárd községeinkben, eme jó bortermő helyeinken, kiült a filokszéra, melynek folytán az ottani szőlőket zár alá helyezték.

Tisztelettel kérjük mindazokat, különösen a községeket előjáróit, kik előfizetéseikkel hátrálékban vannak, miszerint ebből kötelezettségeiknek posta fordultával eleget tenni szíveskedjenek, hogy a külön felosztás terhetől kiadóhivatalunk felmentve legyen.

Szerkesztői üzenetek.

Saklabonya. S. Meltó a felszólítás az ebeczi tanító eljárása ellen; de tegye ezt az illetékes hatóságnál, mert vannak dolgok, melyek közérdeklőségi tekintetből nyilvánosságra nem hozhatók.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

Birtok bérbeadás.

Losonczhoz s a losonczai vasúti állomáshoz egy kis negyedőrai távolságra lévő Losoncz Kisfalu határában létező tagosított birtok az alulírtak 1887. évi január 1-től hat egymás után következő évekre haszonbérbe adatik. A birtok áll gazdasági épületekkel ellátott beltelkekből, úri lakház, egy istálló, kocsiút, fűskamra s a majdan előterjesztendő földterületek kivételével, továbbá szántóföldek s rétekből stb.

Ügyezinte B. Gyarmathoz egy órányi távolságra s Varbó község szomszédságában lévő Ipolykiskéri pusztá tagosított rész illetősége az alulírtaknak, mely áll gazdasági épületekből, szántóföld, rét, és erdei legelőből a fenti időre szinte haszonbérbe adatik. kivéve a lábas erdőt, mi a tulajdonos birtokába marad, az azon lévő legeltetés a bérlőt illeti.

A bérlési szándékozók, a birtok tulajdonosnál, lakásán Los. Kisfaluban bővebb értesítés nyerhetnek, a hol is az értekezlet alkalmával a birtokok mennyisége, az évenkénti bérlési összeg s egyéb részletek tüzetesen előfognak adatni. Ezen értekezlet folyó évi december 13-tól 18-ig a tulajdonos hon nem léte miatt meg nem tartható, előbb azonban és később bármikor megtartható leendő.

Okolicsányi Miksa.

Czukor, Kávé, Thea és Rum

mint a jelen idény legkedveltebb árucikkeire, úgy az alább jegyzett árukra, melyeket az első forrásokból való gondos be vásárlásom folytán szereztem be, s melyekkel kitűnő minőségük és legmérsékeltébb napi árakkal, a mai nagy versennyel bátran szembe állhatok, bátorkodom a nagyérdemű közönség nagyrabecsült figyelmét felhívni.

Czukor: a legkitűnőbb minőségben

Kávé: nagy választékban

Pörköltkáv: hetenként kétszer pörköltve

} a legnemesebb fajokból

Thea: Souchong, Mandarin és Császárkeverék a legutolsó szedéstől igen csinos darabokban 35 krtól 1 frt 60 kr.

Theasütemény: valódi pozsonyi kétszeresült, bécsi vanília theapiskóta és patience sütemény.

Rum: ananas Jamaicai, legfinomabb Jamaicai és Cuba rumok 0.2, 0.3, 0.5 és 1 liter nagyságú üvegekben.

Brazília-Rum: kitűnő minősége miatt igen ajánlható 1 literes üveggel 1 frt.

Borok: francia és magyarországi, kitűnő tokai és ruszti aszú, 1874. évi valódi egri cabinet továbbá villányi-risling, érmelléki bakator, vintai és a hírneves pozsonyi Palugyai cégtől „Chatrán Palugyai fehér és vörösből.

Csemege és délgymölcs: malaga szőlő, datolya báj és héjtalán mandola, koszorú és hordó füge, citrom és narancs, görzi-maroni, vanília, cukrozott-gyümölcs és francia csokoládé.

Sajtok: emmentáli, grói, imperiál, schwarzenbergi és felkenhető lipői túró.

Halak: közönséges hering, tengeri hering (töltve), oroszka, szardínia, anchovis, ajóka, hollandi rák, és halikra (caviar).

Hengeralmi liest: melyet a legelső budapesti gőzmalomból nagyobb mennyiség vételénél sikerült jutányos áron megszerezniem, miért is a közönség karácsony ünnepekre igen mérsékelt áron ajánlhatok.

Mák: igen kitűnő minőségben.

Dió: erdélyi papirbélű, igen egészséges.

Szilva és aszalt szilva: valódi boszniai.

Méz: csurgatott rozanyói.

Főüdvözlőemnek tartom áruim kitűnő minőségben s legjutányosabb árszámitás melletti pontos kiszolgálását.

Magamat becses pártfogásokba ajánlom

Hummer Mihály,

fűszerkereskedő B. Gyarmaton, az ágost. evang. egyház mellett.

TEA. RUM.

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG

magyar kir. udv. szállítók

tisztelettel értesítik ezennel a magas nemesség és a n. é. közönséget, hogy a küszöbön álló téli évadra szánt új behozatali küldemények

idei gratásu khinai-orosz

KARAVÁN TEÁK

JAMAICA RUMOKBÓL

ó árak, gazdag választékban, immár megérkeztek és ezentuli megrendelések csupán ezen új küldeményekből eszközölhetnek.

Megrendelési cím: Dietrich és Gottschlig Budapest IV. régi posta utca 10. sz.

COGNAC FIN CHAMPAGNE

hollandi hűvörök Erven Lu, cas Bolatol Amsterdamban, eredeti sönborzsess sával és annálkül, palackbörök Flandorffer Ignác-tól Sopronban, teasütemény, teacédényekben stb. stb. állandó különlegeségi raktár.

Árjegyzékek bárhova ingyen és bérmentve.

Ismét elárúsítóknak engedmény.

Brüni szövetek

egy díszes elegans

ősi vagy téli öltözetre

3,10 mtr. hosszúságú darabokban, bár

mily nagyságú ember egész öltönyére

elégseges

áron 4 frt 80 krért,

áron 7 frt 75 krért,

legáron 10 frt 50 krért

valódi gyapjuszövet

Palmerston vagy Boy téllfelöltőre mé-

tere 2 frt 50 krtól 5 frtig, Loden 2

frt 25 — 3 frtig, Női ruhaposztó 1

frt 25 — 2 frt 50 krig szállított bár-

kinek posta utánvétel mellett a

Siegel Imhof cég

1 nom posztógyár raktára

Brünnen

Felvilágosítás. Az említett cég

szövetet kitűnőnek a solid és jó izlé-

sű gyártásnak, val mint kitűnő tartós-

ságuk által, kezeskedik a cég ismert

erélyessége s nagyban kivételű ké-

pesége által, hogy kiválóan csak a

legjobb szövetek pontosan, megren-

delés szerint küldeték.

Kívánságra küld a raktár

bérmentesen, ingyen szövet

mintákat.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy B. Gyarmaton a Kis-Tabán utcában 563. szám alatt lévő, már 14 év óta fennálló

arany- ezüst műves, vésnök és óras

üzletemet újból szerveztem.

En alkalommal van szerencsém magamat minden e szakba vágó új munkák, javítások és tisztítások, pecsétoyomok, monogrammok stb. stb. azonnal és igen jutányos áron leendő elkészítésére, úgy szintén minden nemű megrendelések eszközölésére ajánlani.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esd

Goldmann B.,

arany- ezüst műves vésnök és óras.

Hirdetmény.

Nógrádmegye Árvaszékének 12173—886. számú végzése folytán ezennel közzé tétetik, hogy néhai Szontag Antónia hagyatékához tartozó ingóságok, u. m. lovak, ukrók és egyéb gazdasági felszerelvények 1886. évi decz. 20-án reggeli 9 órától-fügva Sárközön készpénz fizetés mellett elárvereztetni fognak.

Sztranyavszky Géza,

bir. közjegyző.